

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o referendum ogólnokrajowym.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Pawła Hreniaka.

(-) Waldemar Andzel; (-) Piotr Babinetz; (-) Barbara Bartuś; (-) Dariusz Bąk; (-) Joanna Borowiak; (-) Lidia Burzyńska; (-) Przemysław Czarnecki; (-) Zbigniew Dolata; (-) Przemysław Drabek; (-) Barbara Dziuk; (-) Grzegorz Gaża; (-) Kazimierz Gołojuch; (-) Czesław Hoc; (-) Paweł Hreniak; (-) Piotr Kaleta; (-) Fryderyk Kapinos; (-) Leszek Kowalczyk; (-) Andrzej Kryj; (-) Grzegorz Lorek; (-) Kazimierz Matuszny; (-) Anna Milczanowska; (-) Jacek Osuch; (-) Anna Paluch; (-) Anna Pieczarka; (-) Piotr Polak; (-) Marcin Porzucek; (-) Grzegorz Puda; (-) Rafał Romanowski; (-) Zdzisław Sipiera; (-) Sławomir Skwarek; (-) Kazimierz Smoliński; (-) Agnieszka Sojn; (-) Mirosława Stachowiak-Różecka; (-) Ewa Szymańska; (-) Ryszard Terlecki; (-) Włodzimierz Tomaszewski; (-) Robert Warwas; (-) Jan Warzecha; (-) Patryk Wicher; (-) Tomasz Zieliński.

USTAWA

z dnia .....

o zmianie ustawy o referendum ogólnokrajowym

Art. 1. W ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 851 oraz z 2023 r. poz. 497) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 26 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wyniki głosowania i protokoły głosowania z obwodów utworzonych za granicą oraz na polskich statkach morskich są przekazywane komisarzowi wyborczemu właściwemu dla miasta stołecznego Warszawy.”;

2) w art. 90:

a) w ust. 1 po pkt 1a dodaje się pkt 1b-1e w brzmieniu:

„1b) informacje o numerach i granicach obwodów głosowania oraz siedzibach obwodowych komisji wyborczych podaje się w terminach określonych w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy;

1c) głosowanie przeprowadza się w godzinach głosowania określonych w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy;

1d) zgłoszenie zamiaru głosowania korespondencyjnego we właściwych wyborach dotyczy również głosowania korespondencyjnego w referendum;

1e) wniosek o sporządzenie aktu pełnomocnictwa we właściwych wyborach dotyczy również referendum, a akt pełnomocnictwa sporządzony w związku ze wskazanymi w nim wyborami dotyczy również głosowania w referendum;”

b) w ust. 1a po pkt 1 dodaje się pkt 1a-1d w brzmieniu:

„1a) informacje o numerach i granicach obwodów głosowania oraz siedzibach obwodowych komisji wyborczych podaje się w terminach określonych w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy;

- 1b) głosowanie przeprowadza się w godzinach głosowania określonych w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy;
- 1c) zgłoszenie zamiaru głosowania korespondencyjnego w wyborach do Parlamentu Europejskiego dotyczy również głosowania korespondencyjnego w referendum;
- 1d) wniosek o sporządzenie aktu pełnomocnictwa w wyborach do Parlamentu Europejskiego dotyczy również referendum, a akt pełnomocnictwa sporządzony w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego dotyczy również głosowania w referendum;”.

Art. 2 Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Uzasadnienie

Przedmiotowy projekt ustawy wprowadza zmiany do ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 851 z późn. zm.), mające na celu dostosowanie rozwiązań, umożliwiających przeprowadzanie referendum w tym samym dniu, w którym odbywają się wybory: do Sejmu i do Senatu, wybory Prezydenta Rzeczypospolitej lub wybory do Parlamentu Europejskiego do rozwiązań zawartych w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277, z późn. zm.), poprzez przede wszystkim ujednoczenie godzin głosowania. I tak, w projekcie ustawy przesądzono, że głosowanie przeprowadza się w godzinach głosowania określonych w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy.

Kolejne zmiany ujednoczające dotyczą wskazania, że:

- informacje o numerach i granicach obwodów głosowania oraz siedzibach obwodowych komisji wyborczych podaje się w terminach określonych w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy;
- zgłoszenie zamiaru głosowania korespondencyjnego we właściwych wyborach lub w wyborach do Parlamentu Europejskiego dotyczy również głosowania korespondencyjnego w referendum;
- wniosek o sporządzenie aktu pełnomocnictwa we właściwych wyborach lub w wyborach do Parlamentu Europejskiego dotyczy również referendum, a akt pełnomocnictwa sporządzony w związku ze wskazanymi w nim wyborami lub w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego dotyczy również głosowania w referendum.

Ponadto, w zakresie zmiany art. 26 ust. 2 ustawy przesądzono, że wyniki głosowania i protokoły głosowania z obwodów utworzonych za granicą oraz na polskich statkach morskich są przekazywane komisarzowi wyborczemu właściwemu dla miasta stołecznego Warszawy.

Zgodnie z art. 2 projektu ustawy, ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia .

Proponowane rozwiązania wpłyną na obniżenie kosztów przeprowadzenia referendum ogólnokrajowego.

Projekt nie wpływa na działalność mikro przedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SP-WE.020.18.3.5.2023

Data wpływu 04.07.2023

BIURO ANALIZ SEJMOWYCH
KANCELARII SEJMU

Warszawa, 3 lipca 2023 r.

BAS-WAPEiM-1476/23
TRYB PILNY

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS
L.dz. DS. 1120.502.2023
Data wpływu: 3.07.2023

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o referendum ogólnokrajowym (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Paweł Hreniak)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projektodawcy proponują znowelizowanie ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym¹, dalej jako „ustawa”. Zgodnie z proponowanym art. 26 ust. 2 ustawy wyniki głosowania i protokoły głosowania z obwodów utworzonych na polskich statkach morskich mają być przekazywane komisarzowi wyborczemu właściwemu dla miasta stołecznego Warszawy, a nie – jak obecnie – komisarzowi wyborczemu właściwemu dla siedziby armatora.

W art. 90 ust. 1 ustawy, dotyczącym przypadku przeprowadzenia referendum ogólnokrajowego w tym samym dniu, w którym odbywają się wybory do Sejmu i do Senatu lub wybory Prezydenta RP, proponuje się dodanie pkt 1b-1e, które odnoszą się do informacji o numerach i granicach obwodów głosowania oraz siedzibach obwodowych komisji wyborczych, określenia godzin głosowania, zgłoszenia zamiaru głosowania korespondencyjne oraz wniosku o sporządzenie aktu pełnomocnictwa. Analogiczne zmiany proponowane są w dodawanych przepisach art. 90 ust. 1a pkt 1a-1d ustawy, które dotyczą przypadku przeprowadzenia referendum ogólnokrajowego w tym samym dniu, w którym odbywają się wybory do Parlamentu Europejskiego.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 851, ze zm.

Projektowana ustawa ma wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Z uwagi na przedmiot projektu ustawy należy uwzględnić:

- art. 22 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (dalej jako „TfUE”);

- dyrektywę Rady 93/109/WE z dnia 6 grudnia 1993 r. ustanawiającą szczegółowe warunki wykonywania prawa głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim, którego nie są obywatelami², dalej jako „dyrektywa 93/109/WE”;

- Akt dotyczący wyboru członków Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864, ze zmianami; dalej jako „Akt”).

Art. 22 TfUE stanowi, że każdy obywatel Unii mający miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie jest obywatelem, ma prawo głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych oraz w wyborach do Parlamentu Europejskiego w państwie członkowskim, w którym ma miejsce zamieszkania, na takich samych zasadach jak obywatele tego państwa. Prawa te są wykonywane z zastrzeżeniem szczegółowych warunków ustalonych przez Radę stanowiącą jednomyślnie zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą i po konsultacji z Parlamentem Europejskim.

Dyrektywa 93/109/WE ustanawia szczegółowe warunki, według których obywatele Unii mający miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami, wykonują prawo głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Przepisy tej dyrektywy nie naruszają przepisów państw członkowskich dotyczących prawa głosowania i kandydowania w wyborach ich obywateli, mających miejsce zamieszkania poza ich terytorium wyborczym.

Zgodnie z art. 8 zdanie pierwsze Aktu z zastrzeżeniem postanowień Aktu procedura wyborcza w każdym państwie członkowskim podlega przepisom krajowym.

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Proponowane przepisy art. 90 ust. 1a pkt 1a-1d ustawy dotyczą przeprowadzenia referendum ogólnokrajowego w tym samym dniu, w którym odbywają się wybory do Parlamentu Europejskiego. Przepisy te nie naruszają postanowień dyrektywy 93/109/WE ani Aktu.

Wobec powyższego należy uznać, że projekt ustawy nie jest sprzeczny

---

² Dz. Urz. WE L 329 z 30.12.1993 r., s. 34, ze zm.

z prawem Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Poselski projekt o zmianie ustawy o referendum ogólnokrajowym nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

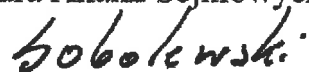
Autor:

Tomasz Jaroszyński
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Dyrektor

Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SP-WP.020.183.6.2023

Data wpływu 04.07.2023

BIURO ANALIZ SEJMOWYCH
KANCELARII SEJMU

Warszawa, 3 lipca 2023 r.

BAS-WAPEiM-1477/23
TRYB PILNY

SEKRETARIAT Z-0Y SZEFA KS
L. dz. DS. M&O. 308.2023(2)
Data wpływu: 3.07.2023

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o referendum ogólnokrajowym (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Paweł Hreniak) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projektodawcy proponują znowelizowanie ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym¹, dalej jako „ustawa”. Zgodnie z proponowanym art. 26 ust. 2 ustawy wyniki głosowania i protokoły głosowania z obwodów utworzonych na polskich statkach morskich mają być przekazywane komisarzowi wyborczemu właściwemu dla miasta stołecznego Warszawy, a nie – jak obecnie – komisarzowi wyborczemu właściwemu dla siedziby armatora.

W art. 90 ust. 1 ustawy, dotyczącym przypadku przeprowadzenia referendum ogólnokrajowego w tym samym dniu, w którym odbywają się wybory do Sejmu i do Senatu lub wybory Prezydenta RP, proponuje się dodanie pkt 1b-1e, które odnoszą się do informacji o numerach i granicach obwodów głosowania oraz siedzibach obwodowych komisji wyborczych, określenia godzin głosowania, zgłoszenia zamiaru głosowania korespondencyjne oraz wniosku o sporządzenie aktu pełnomocnictwa. Analogiczne zmiany proponowane są w dodawanych przepisach art. 90 ust. 1a pkt 1a-1d ustawy, które dotyczą przypadku przeprowadzenia referendum ogólnokrajowego w tym samym dniu, w którym odbywają się wybory do Parlamentu Europejskiego.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 851, ze zm.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o referendum ogólnokrajowym
nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej
w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:
Tomasz Jaroszyński
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:
Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych
Sobolewski
Przemysław Sobolewski